

Lastniki in izdajatelji: Okrajni odbori SZDL Crnomelj, Kočevje in Novo mesto. — Izaja vsak petek. — Uredniški odbor. — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Česta komandanta Staneta 23. — Poštni predel 33. — Telefon uredništva in uprave 127. — Tekoči račun pri Narodni banki v Novem mestu 618-T-181. — Letna naročnilna 500 din. poljetna 250 din. četrtečna 125 din. — Tiskarska tiskarna »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani.

Dolenjski list

Tednik okrajev Črnomelj, Kočevje in Novo mesto

V Črnomlju se pripravljajo na občinski praznik

Kot je bilo že objavljeno, je ljudski odbor mestne občine Črnomelj sprejel sklep, da proglaši 19. februar za občinski praznik. Ta dan je izbral zatrditi tega, ker je bilo 1944. leta 18. in 19. februarja v Črnomlju prvo zasedanje na kočevskem zboru izvoljenega Narodno osvobodilnega odbora Slovenije, ki se je prav na tem prvenem zasedanju preimenoval v Slovenski narodno osvobodilni svet. Prvič bodo prebivalci mestne občine praznovali svoj občinski praznik drugo leto, točno na deseto obletnico tega zasedanja. Ker pa je bilo to zasedenje SNOS največjega zgodovinskega pomembna ta vso Slovenijo in pomenjajo sklep prve krepke brazde v razvoju ljudske oblasti v Sloveniji, skupno s sklepi AVNOJ v Jajcu 29. novembra 1943 po dokončenem obračun s starimi oblikami in načinom upravljanja države, ter potrditev nove demokratične oblike, ki ji je utirala pod obroženo borbo v ljudska revolucija — bo deseta obletnica tega zasedanja zgodovinski praznik vse Sloveniji, skupno s sklepi slave desete obletnice zasedanja še ni dočlenjen in bo verjetno nekoliko pomaknjena v toplejše mesece, ker bo proslava morala biti vsekakor na prostem, prebivalci mestne občine pa bodo dan proslavili občinski praznik vsa leta, točno 19. februarja.

Črnomeljci se za oboje pravljajo že pripravljajo. Ljudski odbor mestne občine je že v začetku oktobra sklical na posvet številne predstavnike ljudske oblasti, mnogočlene organizacij, podjetij in ustanov, ki so med seboj izmenjali mnenja, kaj vse bi bilo treba urediti do tega časa, da bo Črnomelj kot okrajno središče dostojno proslavljal ta praznik. Črnomelj z bližnjim okolicom je potreben načrtne ureditve, zato so najprej poskrbeli za urbanistični načrt mesta z okolicom. Do praznika bodo uredili vse fasade na stavbah v mestu in prebili hiše. Cesta skozi mesto bo še letos

dokončno urejena s pločniki vred. Mnogi lastniki so že prideli z urejanjem svojih hiš in so posamezne kar okusno obnovljene ter pobljene. Se več bi napravili, pa manjka zidarijev v pleskarjev. Vse kaže, in tako so zatrdili tudi na mestni občini, da bo velik Kulturni dom (bivši sokolski dom) vendar kmalu dokončan. Trdijo, da bo do letošnjega praznovanja Dneva republike, to je 29. novembra, res, bilo že veliko kritike na račun »pacanja« okrog preureditve Doma, sedaj pa bo dograjen, pa bo vsekakor v ponos vsega Belokranjskega. To bo eden najlepših kulturnih domov v Sloveniji!

V Črnomlju pa so seveda nujno potrebne tudi nove gradnje. Stanovanjsko pravljajo je eno najbolj perečih v mestu. Nad 70 procent je stanovanja zastonj čaka rešitve. Ljudski odbor mestne občine bo podprt z vsemi sredstvi, ki jih ima, pridobilo. Z delom bodo prideli

vatno gradbeno inicijativo za gradnjo stanovanjskih hiš. Sedaj je izdal nad 20 gradbenih dovoljenj, vendar z gradnjo ni bilo mogoče prieti, dokler ni bila izdelan urbanistični načrt mesta. Ljudski odbor ima v načrtu tudi gradnjo večjega stanovanjskega bloka, nujno potrebljeno pa bi bilo tudi večje upravno poslopje ter vsaj en hotel s tujskimi sobami. Se vedno je odprtje vprašanje ureditve »Grička«, kjer bo stal spomenik padlim borcem cele Bele krajine. Načrt za to spomenik je že dolgo napravljen, vprašanje kdaj ga bodo postavili pa je odvisno od denarnih sredstev, ki še niso zagotovljena. Ljudski odbor mestne občine ima že napravljene načrte za ureditev takojmenovanega »suhega mostu«. Po tem načrtu ga bodo nekoliko zvišali, pod tlakom nad Lashino pa zgradili javna stražišča. Z ureščitvijo tega načrta bo mestno središče veliko pridobilo. Z delom bodo prideli

še to jesen, če bo gradbeno podjetje moglo prevzeti delo. LO MO skrbti tudi za komunalna podjetja. Pod neposrednim nadzorstvom Gospodarskega sveta pri LO MO, se mestna podjetja postopoma utrujejo in postavljajo na lastne noge. Panskih podjetij nimajo. Mesto Črnomelj je tudi živiljenjsko zainteresirano na gradnji centralnega belokranjskega vodovoda, kajti druge rešitve ne vidijo za preskrbo z dobro pitno vodo v zadostni količini. Sedaj urejajo zid okrog pokopalische, ki je bil v zelo slabem stanju.

Sedanj Ljudski odbor mestne občine Črnomelj si resno prizadeva za gospodarski napredok mesta in ostalih vasi v občini, vendar je samo prizadevanje ljudskega odbora mnogo premalo. Potrebuje več pomoci svojih volivcev in več njihovega aktivnega sodelovanja ter razumevanja za razne probleme in tekoče, o katerih bomo še pisali drugič.

DOLENJSKI KANDIDATI

Poleg kandidatov, ki smo jih objavili v prejšnji številki našega lista, kandidirajo v naših okrajih še naslednji:

Ingr. JOZE LEVSTIK je kandidat novomeškega okraja za Zvezni zbor (Zvezno ljudsko skupščino). V Črnomelskem in kočevskem okraju, ki volita skupno enega poslanca v Zvezni zbor, so do sedaj kot kandidata predlagali tovarša TONETA FAJFARJA in MATIJO MALEZICA. Za Republiški zbor kandidirajo v novomeškem okraju: za sektor Sentjernej, Brusnje, Skocjan in Smarjeta tovarš FRANC PIRKOVIC-Cort, sekretar okrajnega komiteja Novo mesto. Na sektorju Suhe krajin: občina Žužemberk, Zagradec, Dobrnič in Hinje, tovaršica ADA KRIVIC, podpredsednica Glavnega odbora AFZ v Ljubljani. Volivci občin Straža, Dolenjske Toplice, Prečna in Dvor

Martin Zugelj, kandidat črnomelskega okraja za Ljudsko skupščino Slovenije

so za to mesto potrdili kandidata tovarša VIKTORJA ZUPANCA, predsednika okrajnega ljudskega odbora Novo mesto, za občine Vel. Gaber, Večna Loka, Trebnje, Mirna in Rakovnik pa je kandidat tov. NIKO SILIH, drž. sekretar za notranje zadeve LRS. Na območ. obč. Tršna gora Mirna pač, Trebnje in Mokronog kandidira tovarš FRANC KRESE-Coban, predsednik Glavnega odbora vojaških vojnih invalidov v Ljubljani. V volilni enoti, ki jo sestavljajo področje mestne občine Novo mesto in Gotna vas so predlagani in potrjeni kandidati: MIHA POČRVINA, direktor zavoda za soc. zavarovanje v Novem mestu, ALOJZ MURN, kmet iz Podgrada ter EMA MUSAR, ravnateljica učiteljice v Novem mestu.

Črnomeljski okraj voli v Republiški zbor dva poslanca. Volivci Bele krajine so za ti mestni predlagali tov. MARTINA ZUGELJA, sekretarja okrajnega komiteja v Črnomlju in TONETA SUSTARSICA-Tineta Zeleznika, člena Glavnega odbora Zvezne borcev v Ljubljani. Koga so predlagali za podobne kandidate v okraju Kočevje, dosedaj še nismo podatkov.

Zvezni zbor pravljajo industrijske skupine, kamor volijo vsi trije naši okraji enega poslanca, je dosedaj potrjen kandidatura za AVGUSTA JAZGRM, ruder v Kočevju.

In MILAN SIMENC, mladarski delovodja v Črnomlju, v okraju Kočevje pa JOZE ZAGAR, pomolničnik direktorja državnega poselstva v Kočevju in KARLO GRM, ruder v Kočevju.

Ali so organizacije in aktivisti SZDL v pravljaju v izvedbi zborov volivcev opravili svojo naloge, kot so jo dolžni?

»Posamezni člani občinskih odborov SZDL in komitejev ter po-

meni kmeti, ki so v terenu sodelovali pri razvoju načrta za Ljudsko skupščino Slovenije.«

Tone Sušteršič — Tine Zeleznik, kandidat črnomelskega okraja za Ljudsko skupščino Slovenije

In MILAN SIMENC, mladarski delovodja v Črnomlju, v okraju Kočevje pa JOZE ZAGAR, pomolničnik direktorja državnega poselstva v Kočevju in KARLO GRM, ruder v Kočevju.

Ali so organizacije in aktivisti SZDL v pravljaju v izvedbi zborov volivcev opravili svojo naloge, kot so jo dolžni?

»Posamezni člani občinskih odborov SZDL in komitejev ter po-

meni kmeti, ki so v terenu sodelovali pri razvoju načrta za Ljudsko skupščino Slovenije.«

Tone Sušteršič — Tine Zeleznik, kandidat črnomelskega okraja za Ljudsko skupščino Slovenije

In MILAN SIMENC, mladarski delovodja v Črnomlju, v okraju Kočevje pa JOZE ZAGAR, pomolničnik direktorja državnega poselstva v Kočevju in KARLO GRM, ruder v Kočevju.

Ali so organizacije in aktivisti SZDL v pravljaju v izvedbi zborov volivcev opravili svojo naloge, kot so jo dolžni?

»Posamezni člani občinskih odborov SZDL in komitejev ter po-

meni kmeti, ki so v terenu sodelovali pri razvoju načrta za Ljudsko skupščino Slovenije.«

Tone Sušteršič — Tine Zeleznik, kandidat črnomelskega okraja za Ljudsko skupščino Slovenije

In MILAN SIMENC, mladarski delovodja v Črnomlju, v okraju Kočevje pa JOZE ZAGAR, pomolničnik direktorja državnega poselstva v Kočevju in KARLO GRM, ruder v Kočevju.

Ali so organizacije in aktivisti SZDL v pravljaju v izvedbi zborov volivcev opravili svojo naloge, kot so jo dolžni?

»Posamezni člani občinskih odborov SZDL in komitejev ter po-

meni kmeti, ki so v terenu sodelovali pri razvoju načrta za Ljudsko skupščino Slovenije.«

Tone Sušteršič — Tine Zeleznik, kandidat črnomelskega okraja za Ljudsko skupščino Slovenije

In MILAN SIMENC, mladarski delovodja v Črnomlju, v okraju Kočevje pa JOZE ZAGAR, pomolničnik direktorja državnega poselstva v Kočevju in KARLO GRM, ruder v Kočevju.

Ali so organizacije in aktivisti SZDL v pravljaju v izvedbi zborov volivcev opravili svojo naloge, kot so jo dolžni?

»Posamezni člani občinskih odborov SZDL in komitejev ter po-

meni kmeti, ki so v terenu sodelovali pri razvoju načrta za Ljudsko skupščino Slovenije.«

Tone Sušteršič — Tine Zeleznik, kandidat črnomelskega okraja za Ljudsko skupščino Slovenije

In MILAN SIMENC, mladarski delovodja v Črnomlju, v okraju Kočevje pa JOZE ZAGAR, pomolničnik direktorja državnega poselstva v Kočevju in KARLO GRM, ruder v Kočevju.

Ali so organizacije in aktivisti SZDL v pravljaju v izvedbi zborov volivcev opravili svojo naloge, kot so jo dolžni?

»Posamezni člani občinskih odborov SZDL in komitejev ter po-

meni kmeti, ki so v terenu sodelovali pri razvoju načrta za Ljudsko skupščino Slovenije.«

Tone Sušteršič — Tine Zeleznik, kandidat črnomelskega okraja za Ljudsko skupščino Slovenije

In MILAN SIMENC, mladarski delovodja v Črnomlju, v okraju Kočevje pa JOZE ZAGAR, pomolničnik direktorja državnega poselstva v Kočevju in KARLO GRM, ruder v Kočevju.

Ali so organizacije in aktivisti SZDL v pravljaju v izvedbi zborov volivcev opravili svojo naloge, kot so jo dolžni?

»Posamezni člani občinskih odborov SZDL in komitejev ter po-

meni kmeti, ki so v terenu sodelovali pri razvoju načrta za Ljudsko skupščino Slovenije.«

Tone Sušteršič — Tine Zeleznik, kandidat črnomelskega okraja za Ljudsko skupščino Slovenije

In MILAN SIMENC, mladarski delovodja v Črnomlju, v okraju Kočevje pa JOZE ZAGAR, pomolničnik direktorja državnega poselstva v Kočevju in KARLO GRM, ruder v Kočevju.

Ali so organizacije in aktivisti SZDL v pravljaju v izvedbi zborov volivcev opravili svojo naloge, kot so jo dolžni?

»Posamezni člani občinskih odborov SZDL in komitejev ter po-

meni kmeti, ki so v terenu sodelovali pri razvoju načrta za Ljudsko skupščino Slovenije.«

Tone Sušteršič — Tine Zeleznik, kandidat črnomelskega okraja za Ljudsko skupščino Slovenije

In MILAN SIMENC, mladarski delovodja v Črnomlju, v okraju Kočevje pa JOZE ZAGAR, pomolničnik direktorja državnega poselstva v Kočevju in KARLO GRM, ruder v Kočevju.

Ali so organizacije in aktivisti SZDL v pravljaju v izvedbi zborov volivcev opravili svojo naloge, kot so jo dolžni?

»Posamezni člani občinskih odborov SZDL in komitejev ter po-

meni kmeti, ki so v terenu sodelovali pri razvoju načrta za Ljudsko skupščino Slovenije.«

Tone Sušteršič — Tine Zeleznik, kandidat črnomelskega okraja za Ljudsko skupščino Slovenije

In MILAN SIMENC, mladarski delovodja v Črnomlju, v okraju Kočevje pa JOZE ZAGAR, pomolničnik direktorja državnega poselstva v Kočevju in KARLO GRM, ruder v Kočevju.

Ali so organizacije in aktivisti SZDL v pravljaju v izvedbi zborov volivcev opravili svojo naloge, kot so jo dolžni?

»Posamezni člani občinskih odborov SZDL in komitejev ter po-

meni kmeti, ki so v terenu sodelovali pri razvoju načrta za Ljudsko skupščino Slovenije.«

Tone Sušteršič — Tine Zeleznik, kandidat črnomelskega okraja za Ljudsko skupščino Slovenije

In MILAN SIMENC, mladarski delovodja v Črnomlju, v okraju Kočevje pa JOZE ZAGAR, pomolničnik direktorja državnega poselstva v Kočevju in KARLO GRM, ruder v Kočevju.

Ali so organizacije in aktivisti SZDL v pravljaju v izvedbi zborov volivcev opravili svojo naloge, kot so jo dolžni?

»Posamezni člani občinskih odborov SZDL in komitejev ter po-

meni kmeti, ki so v terenu sodelovali pri razvoju načrta za Ljudsko skupščino Slovenije.«

Tone Sušteršič — Tine Zeleznik, kandidat črnomelskega okraja za

NOVOMEŠKI GOSTINCI PRED VOLITVAMI

Vsa Dolenjska se v oktobru zgrinja na predvolilne sestanke po volilnih enotah, po terenih, po podjetjih, po vasih. Predvolilno obdobje je vzdržljivo sluherno našje v naših treh okrajih, zato ni skoraj moč v nekaj vrstah pozvati vse probleme, ki tare volivce. Stopimo na en sam predvolilni sestanek — med novomeške gostinice.

Zbrali so se popoldne v sobi hoteli Kandija. Izvolili so delovno predsedstvo, nato kandidacijsko komisijo, nakar je Maks Šorn, tajnik okrajne volilne komisije v izčrpenem referatu poudaril pomembnost jesenskih volitev. Ing. Ivo Zobec je v zgostjenem, klenem govoru nanašal naš povojni gospodarski vzpon v velike uspehe na vseh poljih družbenega dela. Tako je obema govoroma so novomeški gostinci živo pretresali, kdo vse naj bi jih zastopal v zveznih republikah in okrajnih oblastnih organih. Sprejeli so sklep, da se bodo v predlogih kandidatov pridružili ostalim volilnim enotam in predlagali za zvezni Zbor proizvajalcev Avgusta Jazbinška, pravoborca za pravice delovnega življa in nosilca spomenice 1941.

Dragotin Gregore 70-letnik

V nedeljo 18. t. m. je praznoval sedemdesetletnico rojstva po vsei Dolenjski znani prostveni delavec, ravnatelj niže gimnazije, tov. Dragotin Gregore iz Dolenjskih Toplic. Jubilant je še vedno dušivo in telesno čil in je do letošnjega šolskega leta izvrševal svojo službeno dolžnost. Učiteljeval je polnih 47 let, od tega v Dolenjskih Toplicah 43 let. Zaradi svojega naprednega mišljenja je bil že v

stari Jugoslaviji preganjan. Zasljeni pokoj uživa sedaj v Škofji Loki, kjer sodeluje klub visoki starosti kot odbornik SZDL, TD in drugih organizacij.

Jubilantu žele njegovi učenci in znanci še mnogo let!

Svojemu zvestemu in marljivemu sodelavcu želite ob sedemdesetletnici rojstva tudi uresničiti v upravi Dolenjskega lista še mnogo zdravih, srčnih let.

80-letnica partizanske mame Terezije Knol

V Ribnici na Dolenjskem praznuje te dni 80 letnico svojega rojstva naša partizanska mama Knol Terezija, ki je storila toliko dobrega v času NOB.

Leta 1941 je skrivala v svoji hiši, v kleti, prvo partizansko tiskarno. Bila je, čeprav že blizu 70 letna, tudi kurirka in raznašalka letakov po Ribnici in jo opravljala službo obveščevalke.

Njeni gostoljubnosti pozna marsikateri borec in aktivist, saj je radu pogostila naše ljudi in jim pomagala, s čemer je pač mogla, kar danes tudi rada storiti. V njenem domu so bivali v času NOB mnogi borci, med njimi sta bila gosta tudi doktor Aleš Bebler in pok. prof. Šeško.

Leta 1943 so jo Italijani zaprli zato, ker so zvedeli za njeni pripadnosti, vendar so jo izpuštili in jo le izgnali iz hiše, kamor se je vrnila še leta 1945, tedaj, ko je bila svoboda. Naša partizanska mati je bila za svoje zasluge odlikovana z več odlikovanj.

Svoje otroke je vzgajala v naprednem duhu, saj so bili vsi bodisi aktivni borci, bodisi aktivisti v času NOB in internirani v italijanskih in nemških taboriščih.

Ribniški muzikanti pri kočevski spovedi

Trije muzikanti iz Ribnice, trobentist, klarinetist in basist so potem, ko so preveseljali cel predpust in s svojimi instrumenti zabavali staro in mlado, na veliki teden prispevali v Kotovje. Tu jih je končno zasrela vest in so sklenili, da se očistijo grehov. Stopili so v bližino cerkev. Prvi je stopil k spovednici trobentist, toda smola — mož ni rezumel nemško, duhovnik pa ne slovensko. In ko mu skesan trobentist začel izkresati svoje grehe, ga je duhovnik, ki ni razumel besed, prekinil z besedo »was ist« (kaj pravite?). Trobenist je misil, da ga vprašajo za basista in je pokazal nazaj, če, on pa pride za memo. Duhovnik je rezen nato: »Esel, marš!« Trobentist je smatral, da mu je duhovnik s temi besedami naložil pokoro in se je zato umaknil in dal mesto klarinetistu. Dvogvor in sporazum med njim in duhovnikom je bil natačno tak, kot pri prvem grešniku in se je prav tako zaključil z: »Esel, marš!« Oba sta se umaknila v ozadje cerkev in s strahom prečakovala, kaj se bo zgodilo z basistom, ker sta bila prepričana, da je oba izprševal za njega. Izpoved basista pa se je prav tako hitro končala, je da je duhovnik z njim zaključil z dvema »Esel, marš!«

Kot cerkev so nato vse trije stopili skupaj in se drug drugega izprševali, koliko je kateri dobil pokore. »Meni je naložil en marš, je povedal

trobentist, klarinetist pa je povedal, da ima on prav toliko. Basist pa je s kislim obrazom povedal, da ima on za pokoro kar dva marša. Nak, so rekli, skupaj smo grešili in skupaj bomo delali pokoro. In ker so kaj dobiti verišči, da je najboljše, če pokoro čimprej opravijo, so stopili skupaj in kar v cerkv odtribentisti dva marša, da bo naloženi pokori zadosten.

N. Urvancev:

IZUMITELJ

— Sedite, kaj želite?

— Zvedel sem, da ste med pisanji v vas posim, da mi pomagate. Kako je to, prosim vas: delam in delam, si razbijam glavo za splošni blagor, pa me nihče ne podpira.

— Kaj pa ste izumili?

— Vsemogoče, kakor je že treba za splošni blagor. Nekateri judje bi hoteli same znanstvene izumove: iznajdejo mikroskope, zombi kolesa, računske stroje, ki jih živ krst ne povaha. Jaz pa prihajam iz globin življenja in sem napovedal neizprosene boje temnini pojavanju, ki so vsem na poti.

— Zanimivo.

— Menda. Mene kaj sem izumil; same koriste reči.

— No, na primer. Koliko je zdaj potepuhov na svetu? Posedajo po mestnih vrtovih, smetnijo s sončnicami, izvajajo občinstvo. Za take škodljivce sem izumil za klipne klopi.

Zahvala gasilcem v Ponikvah

Podpisani Radelj Jože iz Dol. Ponikve je v svojem imenu ter sovaščanom najtoplje zahvaljujem prostovoljnemu gasilskemu društvu v Ponikvah, ki je v imenu sovaščanom zahvaljuje požaru, ko je gorel sred vas: avtomobil, naložen z bencinom. Le izredni prostovoljnični članov prostovoljnega gasilskega društva Ponikve in vojske se moramo zahvaliti, da imamo še svoje domove.

Radelj Jože, Ponikve.

21. oktober v Sentjernju

Turobenj je bil dan je bil, ko smo se na pokopališču oddolžili spomini talcev padlih borcev in žrtvам začetnici državljani. Pred desetimi leti so na ta dan Nemci pokosili s strojnico 27 naših ljudi, od 15 let starega fanta, do bolnega starčka, ki so ga spravili s postelje in ubili. Težki spomini nam na večjo na oni strašni čas: moškega ni bil nobenega, razen tu pa tam kakega straška in se je skrivil. S pomočjo teh starih so žene zbijale krste in polagale vanje mrlje. Zalno svečanost je začela nas zdravnik dr. Jul-

ča Saje, ki je v lepem govoru počastil padle in omenil, da fašistični izvajalci spet segajo s svojimi kremlji po naši zemlji.

To so poudarili tudi številni šolski otroci, ki so polagali vence na grobove.

In glasovi pesmi sentjernskih žrtvam, ki jo je zapel zbor gimnazij, so se izgubljali v jenskem vetrju...

Loški potok

Tudi pri nas je bila precej mrzlica med potrošniki. Nemaci so bili radi skoraj vse moko kupljili, da bi onim, ki nimajo denarnih zalog, skoraj ne ostalo. Uslužbenici zadruge so se zrašli in omejili kolikino, ki jo more in sme posameznik nabaviti. V bodoče bo treba na to še bolj paziti, ker je v nekaterih ljudeh še vedno mnogo egoizma.

***

SZDL je imela v vseh vaseh sestanke, kjer so razpravljali o Trstu, volitvah in reševali važne voške gospodarske probleme.

***

Roditeljski sestanek je bil v soli. Navzočih je bilo okrog 80 ljudi. Se več tako uspelih sestankov bo rodilo boljše vzgojno delo v naših družinah. C.

***

V soboto 17. oktobra je bil v Loškem potoku pogreb 20-letnega mladiča Košmrlj Jožeta iz Malega Loga. Na odsluženju kadrovskega roka se je smrtno ponevrečil. Izumil se je mizarski otrok in je delal v domatem podjetju. Udejstoval je se je pri gasilski četi, mladini, igralski družini, pevskem zboru in fizkulturni. Bil je veder, zdrav fant. Povod je prišal dobro voljo. Na zadnjem poti ga je spremilo mnogo ljudi. Prijatelji in znameni so mu poklonili številne venice, pevski zbor mu je zapel v slovo: »Vigred se povrne. Pričeteti družini, posebno materi, izkreno sožalje.«

***

V soboto 17. oktobra je bil v Loškem potoku pogreb 20-letnega mladiča Košmrlj Jožeta iz Malega Loga. Na odsluženju kadrovskega roka se je smrtno ponevrečil. Izumil se je mizarski otrok in je delal v domatem podjetju. Udejstoval je se je pri gasilski četi, mladini, igralski družini, pevskem zboru in fizkulturni. Bil je veder, zdrav fant. Povod je prišal dobro voljo. Na zadnjem poti ga je spremilo mnogo ljudi. Prijatelji in znameni so mu poklonili številne venice, pevski zbor mu je zapel v slovo: »Vigred se povrne. Pričeteti družini, posebno materi, izkreno sožalje.«

***

Mama Knolova! Čestitamo! Vam iskreno ob tem Vašem jubileju z željo, da bi bili še dolgo med nami zdravi in zavoljni.

Takšne mamice, kakršna ste Vi, bodo ostale vedno svetval vzor še poznam rodovom po vsej naši domovini.

Iz Gotne vasi

Organizacija ZB Gonta vas se premalo pripravlja na spominsko svečanost, ki bo 1. novembra 1953 pri spomeniku padlih borcev pri Roku nad Gotno vasjo. Največ je za ta spominski praznik naredil sekturni odbor Zveze borcev iz Smihela. Spominska svečanost se bo začela ob 8. uri zjutraj, ko je prebivalstvo Smihela in okolice izpred internata odšlo k Roku. Najprej bo nagovor padlim borcem, petje in recitacije, nato pa bodo položili venice na grob padlih borcev.

Takšne mamice, kakršna ste Vi, bodo ostale vedno svetval vzor še poznam rodovom po vsej naši domovini.

***

18. oktobra je bilo na Hribu v kino dvorani predvolilno zborovanje. Govoril je predsednik OLO Kočevje Janez Pintar. Razložil je, kako je s Trstom in volitvami.

***

Novoletno nagradno žrebovanje z bogatimi dobitki se negalo približuje: ali ste povravnali začelo naročino za DOLENJSKI LIST?

— Kako?

— Kar tako, da se bo vsaka klop, ki se manjo posadi, odpri na štriel iz nje žebelj. Ce se bo vyselil enkrat, ne bo poizkusil še drugič. Ali pa krošnjarji: venomer postajajo na postilni in sedajo kar na stopnice. Ponekod namajoče hišniki stopnice s kolomazom, ali mar je to krošnjarjem. Kaj je capinu de rega, ce si umazilo, da se bo krošnjar prilepil ob stopnice in ne bo mogel vstati. Priti bo moral hišnik ali stražnik, mu sleč blaže in ga odpeljati v luknjo.

— Ce pa ne bodo hoteli sesti?

— Tudi na to sem misil. Ce se bo vyselil, bodo vendar kam postavili svoje blago. Kaj ne? Zato bom nastavil na vseh krajih steklenice s tekočino lastnega izuma. Izvrstna reč, smrdi kakor kuga. Ce postaviti svoj pladen, be steklenice.

— Kar tako, da se bo vsaka klop, ki se manjo posadi, odpri na štriel iz nje žebelj. Ce se bo vyselil enkrat, ne bo poizkusil še drugič. Ali pa krošnjarji: venomer postajajo na postilni in sedajo kar na stopnice. Ponekod namajoče hišniki stopnice s kolomazom, ali mar je to krošnjarjem. Kaj je capinu de rega, ce si umazilo, da se bo krošnjar prilepil ob stopnice in ne bo mogel vstati. Priti bo moral hišnik ali stražnik, mu sleč blaže in ga odpeljati v luknjo.

— Ce pa ne bodo hoteli sesti?

— Tudi na to sem misil. Ce se bo vyselil, bodo vendar kam postavili svoje blago. Kaj ne? Zato bom nastavil na vseh krajih steklenice s tekočino lastnega izuma. Izvrstna reč, smrdi kakor kuga. Ce postaviti svoj pladen, be steklenice.

— Kar tako, da se bo vsaka klop, ki se manjo posadi, odpri na štriel iz nje žebelj. Ce se bo vyselil enkrat, ne bo poizkusil še drugič. Ali pa krošnjarji: venomer postajajo na postilni in sedajo kar na stopnice. Ponekod namajoče hišniki stopnice s kolomazom, ali mar je to krošnjarjem. Kaj je capinu de rega, ce si umazilo, da se bo krošnjar prilepil ob stopnice in ne bo mogel vstati. Priti bo moral hišnik ali stražnik, mu sleč blaže in ga odpeljati v luknjo.

— Ce pa ne bodo hoteli sesti?

— Tudi na to sem misil. Ce se bo vyselil, bodo vendar kam postavili svoje blago. Kaj ne? Zato bom nastavil na vseh krajih steklenice s tekočino lastnega izuma. Izvrstna reč, smrdi kakor kuga. Ce postaviti svoj pladen, be steklenice.

— Ce pa ne bodo hoteli sesti?

— Bo pil. Moral bo. Prisilli ga bomo. Sicer pa se pravi pisanec

Kosilo

Za vsakega človeka je potrebna zadostna in redne hrana. Redno uživanje hrane zelo ugoden vpliva na telo. Mnogi obrtni vajenci imajo v Dijaški kuhinji zadostno in tečno hrano, prihajajo pa na kosilo okoli 3. ure popoldne ali še kasneje. Na vprašanje zakaj prihajajo takoj po pozno v dobi dovoljno biti v kuhinji, ker hodijo v kuhinji, da morajo biti že posteno lačni, vidi odgovarjajo, da ne smejo iz delavnice, da se predočijo v kuhinji, da so predočili. Nekateri le ne lepočasno, da se ne zavedajo, da so predočili.

Bližali so se Nemci v oktobrski ofenzivi leta 1943. Esesovi. Pred njimi groza, za njimi kruški mukniti v vzdihu požarjev. V Sinjurjevi kleti, prvi vhod v domačiji, pri vhodu v vas, se je stiskala gruča ljudi: gospodnja s tremi hčerami in svakirja, družina Rihtarjeva — mati in sinčki heroja Gasperja Simončiča, z možem v tremi otroci, Andrejčkova mati z dvema bolnima sinovoma v hčerko ter kmet Bregar Anton in starka Paucar Frančiška.

Tesno je bilo pri srcu vsem zbranim ob zamoklem tresku, ki je zanj pa zdaj pretekel.

Nekateri le ne lepočasno, da se ne zavedajo, da so predočili. Nekateri le ne lepočasno, da se ne zavedajo, da so predočili.

Nenadoma so bili Nemci v vasi. Zaculo se je rezko strelnje, nekaj pretresljivih vzklikov in kletj, kjer je bila mrtvica.

Načudno je bila Nemci v vasi. Zaculo se je rezko strelnje, nekaj pretresljivih vzklikov in kletj, kjer je bila mrtvica.

Opombe k živinorejskim razstavam

Prizadevanja OLO in Okrajne zadružne zveze v Novem mestu ter živinorejski odsekovi kmetijskih zadruž so rodila sadeve: razstavo goveje živine 20. septembra na Grmu pri Novem mestu in 27. septembra v Ambrošu pri Zagradcu. Strokovne ocenjevalne komisije so vsakemu razstavljalcu natančno izdale prednost in pomanjkljivosti razstavljenih živin. Strokovnjaki so tudi ostalim obiskovalcem razstav predložili pomanjkljivosti naše živinoreje. Ce hočemo biti pravični, moramo priznati, da je vzreja svorjava govedi vse bolj uspešna, vendar pa je do čistovrnih plemenskih živali še dolga pot. Vsa živina je ocenjena le v drugo in tretji skupino, zato se bo moral do prihodnosti razstave tako izboljšati, da jo bomo lahko ocenili že v prvi in drugi razred. Izboljšala se bo le, če jo bomo znali negovati. Kako?

Najprej moramo urediti hlevne, da bo v njih snaga in da bo pritakalo vanje dovolj svetlobe. Stene hlevov moramo omestiti in pobeliti ter da izravnati, da ne bodo pod zadnjimi nogami živine jame, pole ne gnojnice. Ce je le mogoče, položimo za stajo po teh debelih deska, da se bo gnojnica laže odtekala. Vsa okna in linte v hlevih morajo biti čiste in dovolj velike, da bodo puščale zrak v hlev. Pajčevino moramo na stenah in po stropu vedkrat omesti.

Vedina razstavljeni živini, posebno v Ambrošu, je imela vzbojene (ribje) hrabence, kar je posledica visokih jasli. Pri iztegovovanju po krmu se kosti lopatice stiskajo in živina dobri ozek hrbet in ozek prsnik. Pri paši ali kadar se živina hrani iz nizkih jasli pa se nasprotno plečne lopatice razširajo in pleča ter prsn

koš postaneta bolj široka in globoka. Povsod po svetu, kjer redijo plemensko živino, jo hranijo iz nizkih jasli, zato je nizova živina globokega, valjastega trupa.

Ce so hlevi lepo urejeni in suhi je živino lahko snaziti. Razstave pa so pokazale, da so živinorejci snazili živino šele en dan prej, ko so jo prigrali na razstavni prostor, namesto, da bi jo čistili vsak dan. Živino ne čistimo samo zaradi lepega izgleda, ampak predvsem zato, da z nego kože pospešujemo krvni obtok in kožno dihanje. Mehka koža z gladkimi dlakami, je znak dobre mlečnosti. Morda bi kdo misli, da ni treba negovati parkljev. Toda nasprotno. V slabih hlevih rastejo parklji preveč v scopato, tako da se celo križajo. Zato ni čudno, da živina svedrasto ali sabljasta stoji. Da bomo ne napake odpravili, je treba vsaj na vsakega pol leta živino, ki je v hlevih, peljati kovaču, da parklji pravilno obstrži. Na pasi in pri vprezni živini se parklji sami obrusijo. Napaka je tudi, da mlade telice, ki smo jih zgodaj odstavili, prezgodaj pripuščamo. Biki moramo čimveč pasti in imeti na prostem, da se utrdijo. Vprezni biklji druge po svetu doščakajo do 10 let starosti. Na Holandskem sem videl bik, ki je bil 1000 kg težak in imel že 1800 glav potomstva, pa je vendar še vedno uspešno plemenilen. Seveda, bil je stalno vprezen ali pa na paši. Biki, pravilno rejeni, so še v šestem letu starosti popolnoma razviti in plemensko zreli.

Zivinorejci bodo moralji imeti na razpolago vnaprej čimveč rodoniških podatkov in voditi točno mlečno kontrolo. Rejec, ki mu je krava v osemnajstih letih rodila 11 telet in dala po 2500 do 3000 litrov mle-

ka letno, je dosegel z vzrejo uspeh in je lahko ponosen na svoje delo.

Zivinorejci ne smejo odpovedati najboljše živine. Sele ko bo imel poln hlev potomstva do odlikne živali, nujno jo odprora.

Ce hočemo dosegati lepe uspehe pri vzreji živine, moramo sejeti več črne in nemške detelje in več lucerne ter več ovsja in lamenega semena. Eno leto starci biklji bi morali tehtati 230 do 300 kg, a telice 250 do 280 kg, če jih hočemo uvrstiti med plemensko živino. Na Grmu tehtajo eno in pol leta stare telice 350 do 400 kg. V vinorejci — pogum!

Kazen za nakupovalce

Potrošniška mrzlica je hudo zagrabilna tudi nekatere sebične v črnomalskem okraju, ki so imeli denar in so si predstavljali, da bodo že nekaj dni trgovine prazne. Okrajno sodišče v Metliki ima polne roke dela. Zaradi kršitve zakona 228 drugi odstavek je kaznovana slovodkinja iz Preloke z dvema mesecema zapora, ker je prodala Dragu Babiču 300 kg moke. Babič Drago, obrtnik iz Vinice je kaznovan po mlečnih znakih, negovanju, molznosti in povtisi, ki ga bo živina naredila na obiskovalce razstav. Zato živino — pogum!

Tudi Kristini Macele iz Gorencjev pri Semiču se je zaholil, da bo napake zopravil, je treba vsaj na vsakega pol leta živino, ki je v hlevih, peljati kovaču, da parklji pravilno obstrži. Na pasi in pri vprezni živini se parklji sami obrusijo. Napaka je tudi, da mlade telice, ki smo jih zgodaj odstavili, prezgodaj pripuščamo. Biki moramo čimveč pasti in imeti na prostem, da se utrdijo. Vprezni biklji druge po svetu doščakajo do 10 let starosti. Na Holandskem sem videl bik, ki je bil 1000 kg težak in imel že 1800 glav potomstva, pa je vendar še vedno uspešno plemenilen. Seveda, bil je stalno vprezen ali pa na paši. Biki, pravilno rejeni, so še v šestem letu starosti popolnoma razviti in plemensko zreli.

Zivinorejci bodo moralji imeti na razpolago vnaprej čimveč rodoniških podatkov in voditi točno mlečno kontrolo. Rejec, ki mu je krava v osemnajstih letih rodila 11 telet in dala po 2500 do 3000 litrov mle-

ka letno, je dosegel z vzrejo uspeh in je lahko ponosen na svoje delo.

Zivinorejci ne smejo odpredati najboljše živine. Sele ko bo imel poln hlev potomstva do odlikne živali, nujno jo odprora.

Ce hočemo dosegati lepe uspehe pri vzreji živine, moramo sejeti več črne in nemške detelje in več lucerne ter več ovsja in lamenega semena. Eno leto starci biklji bi morali tehtati 230 do 300 kg, a telice 250 do 280 kg, če jih hočemo uvrstiti med plemensko živino. Na Grmu tehtajo eno in pol leta stare telice 350 do 400 kg. V vinorejci — pogum!

trgovinah še ne vedo kaj je red. Suštaršič Jože, poslovodja KZ Strelejvec je 17. oktobra prkri 34 kg sladkorja, da bi ga prodal Janezu Golobiču, očetu prodajalke. Sladkor je priskrival tudi Anton Pečaver, poslovodja Splošnega trgovskega podjetja Semčič. Zatajil ga je 7. oktobra in sicer 93 kg, tako da ga je lahko prodal Kristini Macele. Tudi Alojz Skoliber, poslovodja KZ Vinica ne pozna zakonov. Prav on je prodal 120 kg moke Dragu Babiču, a zase jo je shranil 70 kg. Proti vsem omenjenim je uveden kazenski postopek.

Medtem, ko se v Beli krajini prijavljajo vedno novi prostovoljci za obrambo naših nacionalnih pravic in svobode dela naših žemlje in naših ljudi, se najdejo posamezniki, ki v tem trenutku misijo samo na svoj lastni želodec in hočejo s takim grabljenjem napraviti zmesto v preskrbi delovnih ljudi. Zato za takе ljudi nobena kazenski ni prestroga.

V nekaterih belokranjskih

GOPODARSKI KOLEDAR 1954

bo izšel iz tiska pravocasno. Zato je le še nekaj dni čas za naročilo reklamnih oglašev in uvrstitev naslovnih gospodarskih organizacij v seznam, ki bo objavljen v tem koledarju.

Državna gospodarska podjetja in obrati, podjetja in obrati zadružnih in družbenih organizacij, obrtne in načinovno pravljene zadružne, kmetijske zadruge in gospodarski zavodi ter ves privatni gospodarski sektor naj uporabljajo to priliko in vzbudijo popularizirajo svoje proizvode, kvaliteto izvodov, cene in svoje uslužbe. Oglas v »Gospodarskem koledaru 1954« je najboljša, najcenejša in celoletna reklama!

Podjetja, ustanove, zadruge, družbine organizacije, delavci, nameščenci, obrtniki, kmetje, gospodinje! Se danes naročite »Gospodarski koledar 1954«, ki je najboljši strokovni priročnik in svetovalec vsakemu poslovnu človeku. Zato priporočite v službi, v organizaciji in doma ter vsakemu znancu, naj naročijo »Gospodarski koledar 1954«. Od 15. oktobra 1953 dalje velja prednaročniška cena din 300 za izvod.

Vsa naročila pošljite upravi časopisa »Nova proizvodnja«, obzorniku napredka v tehniki in gospodarstvu, Ljubljana, pošt. predel 331, (tekoči račun NB Ljubljana 601-T-160).

Uredništvo

vasti v svoji volilni enoti in imeti sestanke z ljudmi. Ceprav je težji invalid se bo potrudil, da se bo še pred volitvami čimbolj seznanil z vsemi volvci. Podobne sestanke in razgovore z volvci bodo imeli tudi ostali kandidati novomeškega okraja.

Nagradsni natečaj

Da bi postal glasilo okrajskih odborov SZDL Črnomelj, Kočevje in Novo mesto »Dolenjski liste« večerni oddelek vsega gospodarskega političnega in kulturnega življenja vseh treh okrajev

RAZPISUJEMO

nagradsni natečaj. Želimo predvsem kratkih vesti z vseh področij družbenega življenja, več prispevkov za Popotnico Janeza, da se bo redno oglašal, več izvirnih domačev in humorja ter kratke črtice iz današnjega življenja. Prispevki naj bodo kratki, dogodki in vesti napisane, kar se da zglošeno. Vse objavljene prispevke bomo horosirali, hkrati pa bosta ob Novem letu dva najmarljivejša dopisnika nagradata s knjižnima nagradama, in sicer

I. nagrada — Vladimir Dedijer: Josip Broz-Tito prispevki za življenske.

II. nagrada — Knjiga: Sveti humora in satire.

Dopisniki, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imenom, navajajoči naj točen naslov in naj prilagajo svojim dopisom listke z napisom: Za nagradni natečaj.

Organizacije, ki se bodo udeležili nagradnega natečaja, se naj podpisujejo s polnim imen